

Regionale structuurvisie WERV:

Op weg naar een gemeenschappelijke koers

Om te weten wat je samen wilt, is het noodzakelijk om eerst te weten wat er is. Daarom heeft het stedenbouwkundige bureau Bügel Hajema een groot aantal beleidsstukken van de WERV gemeenten geïnventariseerd. Ook is het provinciale beleid van de provincies Utrecht en Gelderland is onder de loep genomen. Daarmee zijn de ingrediënten vergaard, die nodig zijn voor het ontwikkelen van een regionale structuurvisie.

VISIETAFEL BIJENKOMST

„Bij deze inventarisatie is gekeken naar sterke en zwakke punten, naar kansen en mogelijkheden, maar ook naar bedreigingen”, vertelt projectleider Adri Koch. Voor hem is intergemeentelijke samenwerking geen nieuwe materie. Hij is namelijk ook projectleider van ISEV. „Er zijn dus als het ware profielschetsen gemaakt van de afzonderlijke gemeenten en de twee provincies op de beleidsterreinen ruimtelijke ordening, wonen, werken, verkeer en infrastructuur, voorzieningen, recreatie en toerisme, natuur en landschap en veiligheid en rampenbestrijding. Vervolgens hebben wij vier zogeheten 'visietafels' georganiseerd. Bijeenkomsten waar op een informele manier aan de hand van deze thema's is gediscussieerd. Waar spoort beleid en zijn er dus gemeenschappelijke uitgangspunten en waar

liggen opgaven, die verdere uitdieping vragen? Ook maatschappelijke partners discussieerden mee.”

Startnotitie

Voor het opstellen van een regionale structuurvisie dragen niet alleen de gemeenten de bouwstenen aan. „Wil je de kaders voor de toekomstige ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen van de WERV-regio in beeld brengen, dan is de inbreng van 'partners in het veld' onmisbaar. Daardoor creëer je ook een breed draagvlak voor toekomstig beleid”, is de opvatting van Koch. „We hebben haast met deze integrale visie, omdat de provincies op dit moment werken aan nieuwe streekplannen. Deze streekplannen worden gevoed door de regio's. Vanuit de WERV-regio willen we natuurlijk een stevige inbreng hebben.” Koch vertelt dat er medio december al een Startnotitie ligt op basis waarvan vervolgens de integrale structuurvisie wordt opgesteld. Op 1 april moet het concept regionale structuurvisie klaar zijn. Vervolgens kan dit de inspraak in. Daarna wordt de vier gemeenteraden gevraagd om de regionale structuurvisie vast te stellen. „Ik verwacht dat er in september 2003 een definitieve regionale structuurvisie ligt, die het toetsingskader wordt voor verdere uitwerking van deelplannen.”

Regiodag

De projectleider is van mening dat het samenwerkingsgevoel moet groeien en hij is ervan overtuigd dat het draagvlak gaandeweg zal toenemen. „Je moet elkaar leren kennen en dat doe je vooral tijdens informele ontmoetingen. Het is de bedoeling om in januari 2003 een regiodag te organiseren, die we een leuke invulling willen geven. Misschien is die dag te combineren met een WERV-nieuwjaarsreceptie.”

Meer informatie

WERV is geen interne aangelegenheid van de vier participerende gemeenten. Daarom wordt nadrukkelijk contact en samenwerking gezocht met andere samenwerkingsverbanden en organisaties in de regio. Wilt u actief meedenken en meepraten of informatie over bepaalde projecten, neem dan contact op met een van de contactpersonen.

Gemeente Wageningen Wilma Pol (0317) 49 28 86
 Gemeente Ede Wim Canninga (0318) 68 07 70
 Gemeente Rhenen Paul Schoneveld (0317) 68 22 71
 Gemeente Veenendaal Ton Westerhof (0318) 53 83 22

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het projectbureau WERV en wordt zowel intern als extern verspreid in een oplage van 1000 exemplaren.

Tekst: Trefwoord Teksten, Bennekom
 Fotografie: Edi van Gelder / Margot van der Haring
 Vormgeving en druk: Grafiko, Wageningen
 November 2002

Nieuwe Veenendaalseweg 75 - Postbus 201 - 3910 AE Rhenen
 Tel: 0317 681799 - Fax: 0317 617064 - E-mail: werv@rhenen.nl

De WERV-regio staat in de steigers

Voortvarend en daadkrachtig aan de slag

De WERV-regio. We hebben er allemaal wel eens van gehoord of over gelezen. Maar wat de gemeenten Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal nu precies willen met dit regionaal stedelijk netwerk en waarom ze het zo belangrijk vinden, is voor velen nog een beetje een ver van mijn bed show. Dat is ook wel begrijpelijk, want daarvoor moeten eerst concrete en tastbare resultaten zijn geboekt, die de meerwaarde van samenwerken laten zien.

Inmiddels is het stadium van 'er alleen maar over praten' voorbij. Daadkracht is nu het sleutelwoord. Nadat op 1 maart jl. het convenant door de vier gemeenten is ondertekend, is de zogenaamde projectagenda opgesteld. Daarin staan de doelen en taken bondig omschreven. Concreet voor 2002, maar de agenda geeft ook een globaal doorkijkje naar 2003 en verder. Twee projecten zijn meteen opgepakt, namelijk het uitvoeringsplan en het communicatieplan. Het eerste plan is van belang omdat daarin duidelijke afspraken zijn gemaakt over werkwijze, taakverdeling, verantwoordelijkheid en besluitvorming. Het tweede plan omdat het welslagen van de WERV-regio staat of valt bij een goede communicatie. Zowel intern als extern met bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en

burgers. Vandaar het opstellen van zo'n plan in een vroeg stadium. De werkmaatschappij van de WERV is het projectbureau, dat kantoor houdt in Rhenen. Op dit moment wordt hard gewerkt aan een regionale structuurvisie. Nog in december verschijnt een eerste proeve hiervan in de vorm van een Startnotitie. Het vaststellen van deze integrale visie is absoluut urgent, want dit koepelplan dient als toetsingskader voor alle volgende projecten.

Het samenwerkingsverband WERV raakt iedereen. Als u deze eerste nieuwsbrief hebt gelezen, begrijpt u waarom.

SAMEN WERKEN AAN EEN WONINGMARKT.

Projectmanagers Jongkind en Westerhof:

'Samenwerkingsgedachte moet in de poriën gaan zitten'

„Onze hedendaagse maatschappij is behoorlijk gecompliceerd. Samenwerking is gewenst, maar ook noodzakelijk. Je kunt een aantal knelpunten en problemen niet meer goed in je eentje oplossen. Bovendien 'lopen' we steeds meer tegen onze grenzen aan. Zorgvuldig omgaan met de beschikbare ruimte is een must. Efficiënt ruimtegebruik is beter te realiseren in regionaal verband”, zeggen Gert Jan Jongkind en Ton Westerhof. Zij zijn de twee projectmanagers van de WERV-regio en betrekken medio november het projectbureau, dat is gevestigd in het gemeentehuis van Rhenen.

„Door het ontwikkelen van een integrale regionale visie kun je problemen beter het hoofd bieden. Maar het gaat niet alleen om het aanpakken van problemen. Door samen te werken kun je elkaar ook versterken, waarmee de regio, als slagvaardige en aantrekkelijke regio, nadrukkelijk op de kaart wordt gezet. Ook zal WERV zich als sterke onderhandelingspartner kunnen profileren richting Rijksoverheid. Bovendien kunnen dergelijke samenwerkingsverbanden een beroep doen op speciale subsidies. Kortom, voor samenwerking is veel te zeggen”, stelt het managementduo.

vervolg op pagina 2

Dat de WERV-gemeenten die samenwerking hebben gezocht, is een logische stap. Ten eerste als je de strategische schaal bekijkt. De gemeenten liggen gegroepeerd rond het Binnenveld, waarop ze trouwens alle vier zuinig willen zijn. Ten tweede is er een brede maatschappelijk verankering. Woningcorporaties, makelaars en schouwborgdirecties in de regio hebben elkaar in de afgelopen jaren gevonden, terwijl het bedrijfsleven al langer in regionaal verband actief is. Bovendien is er sinds kort één groot regionaal ziekenhuis. De WERV-gedachte sluit dus aan op deze trend.

5e Nota Ruimtelijke ordening

„De basis voor samenwerking is eigenlijk al eerder gelegd”, vertellen Jongkind en Westerhof. „In 1999 kwamen de vier gemeenten met een gezamenlijke reactie op de startnota voor de 5e Nota Ruimtelijke ordening in de vorm van de brochure 'Een wervend perspectief - WERV-gemeenten kiezen voor leefbaarheid en kwaliteit'. Het belangrijkste doel van deze gezamenlijke reactie was erkenning te verkrijgen van het WERV-gebied als regionaal stedelijk netwerk en als zodanig op de kaart te komen. Deze actie is door het ministerie van VROM gehonoreerd in het ontwerp van de 5e nota Ruimtelijke ordening. Het samen optrekken is trouwens ook ingegeven door de samenwerking die er al was tussen Ede en Veenendaal in het kader van de Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal (ISEV).” Intergemeentelijk beleid is daarbij de grondslag voor het ontwikkelen van het gebied rond De Klomp. In dat verband zei de Edese wethouder Rob Spiegelenberg indertijd: „Wij staan niet meer met de rug naar elkaar, maar kijken elkaar recht in de ogen. Belangen overstijgen nu eenmaal soms gemeentegrenzen”. En hij sprak van een win-win situatie voor beide gemeenten. Intergemeentelijke samenwerking loont dus en met Wageningen en Rhenen erbij ontstaat er een sterk kwartet. Ook al omdat elke gemeente een eigen identiteit heeft en sterke punten inbrengt.

Samenhang

„Wil je de ruimtelijke, sociaal-economische en culturele kwaliteiten in deze regio opwaarderen en zo mogelijk versterken, dan moet je ontwikkelingen in samenhang bekijken, afstemmen en vervolgens gezamenlijk beleid ontwikkelen. Met de ondertekening door de vier gemeenten van het convenant eerder dit jaar, is een belangrijke stap gezet. Ook de beide provincies (Utrecht en Gelderland) juichen het initiatief toe en participeren in de WERV. „Op papier ziet de WERV-gedachte er mooi uit en biedt enorme kansen. De praktische invulling is natuurlijk minder eenvoud-

ig”, geven de projectmanagers toe. „Al was het alleen al omdat er op een aantal beleidsterreinen gedacht moet worden in termen van 'wij'. Wil je werkelijk iets tot stand brengen, dan zul je die historisch bepaalde stippellijntjes op de landkaart, de grenzen dus, moeten negeren ten gunste van de inhoud. Wat je daarmee bereikt? Bijvoorbeeld dat iedereen weet dat er tussen de Bestuursregio Utrecht (BRU) en het Knooppunt Arnhem-Nijmegen (KAN) veel te beleven valt. Het is dus beslist de moeite waard om er stevig aan te trekken. Er liggen sterke gemeenschappelijke belangen en kansen.”

TON WESTERHOF EN GERT JAN JONGKIND

Volgens de projectmanagers is samenwerking eigentijds, efficiënt en effectief. “Een krachtige positionering van de regio is nationaal gezien belangrijk, maar ook in EU-verband, omdat daar in regio's wordt gedacht. Dit soort samenwerkingsverbanden passen dus in deze tijd. Bovendien kun je elkaar aanvullen en veel werk hoeft je niet dubbel te doen en je kunt op een aantal beleidsterreinen optreden als één gesprekspartner voor derden. Trouwens, je leert ook van elkaar”, hebben beide projectmanagers al gemerkt. „Wij wisselen veel uit. Je hebt een breder referentiekader, je houdt elkaar de spiegel voor en je merkt dat er sprake is van kruisbestuiving. Die samenwerkingsgedachte moet breed in de vier gemeentelijke organisaties gaan leven. Het moet in de poriën gaan zitten, zodat je bij het ontwikkelen van beleid in WERV-termen gaat denken.”

Het projectbureau

Het projectbureau is het 'kantoor' van WERV en gevestigd in het gemeentehuis in Rhenen, Nieuwe Veenendaalseweg 75, telefoon: (0317) 681799. Email: werv@rhenen.nl. Grotendeels zullen de projectmanagers van daaruit werken.

De projectagenda

In het convenant zijn in totaal 28 afspraken gemaakt op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, natuur en landschap, mobiliteit, werken, maatschappelijke voorzieningen, recreatie en toerisme en veiligheid en rampenbestrijding. In de Projectagenda WERV, een klein en handzaam boekje, is een opsomming gegeven van projecten die voortvloeien uit dit convenant. In één oogopslag is te zien in welke periode een project is gepland, wat de looptijd is, wie de trekker van het project is, wie gaat over de vaststelling en wat de kostenraming is. Het is de bedoeling jaarlijks een projectagenda uit te geven.

Aan projecten geen gebrek, zo blijkt. Voor 2003 en daarop volgende jaren staan onder meer 'op de rol':

- vorming van één woningmarkt
- regionaal volkshuisvestingsplan
- intergemeentelijk structuurplan Binnenveld
- ontwikkelen visie verkeer en vervoer om knelpunten op te lossen en de bereikbaarheid te vergroten
- economisch beleidsplan
- samenwerking bij aanpak sociale problemen, waaronder een sociaal pensioen
- toeristisch-recreatief beleid

De organisatie

De samenwerking in WERV-verband is op basis van vrijwilligheid aangegaan. Daarin ligt ook de kracht. Het samenwerkingsverband kan rekenen op een breed bestuurlijk draagvlak. De keerzijde van deze vrijwillige samenwerking is dat er geen bestaande wettelijke kaders zijn waarbinnen het besluitvormingsproces plaatsvindt. Daarom had het maken van een uitvoeringsplan WERV-convenant de hoogste prioriteit. Vragen die om een antwoord vroegen waren:

- hoe wordt de uitvoering organisatorisch vormgegeven
- wie beslist daarover
- wie bepaalt de fasering van projecten

De vier gemeentesecretarissen hebben in samenwerking met een ambtelijke werkgroep dit project getrokken en inmiddels afgesloten. Dat resulteert in de volgende uitvoeringsorganisatie: het Dagelijks Bestuur (DB) van de WERV, het Bestuurlijk Coördinatie Platform, bestaat uit de wethouders Ruimtelijke Ordening van de vier gemeenten. Het DB is het hoogste bestuurlijke beslissingsorgaan. Zij hebben in principe een mandaat van de colleges en gemeenteraden, maar een terugkoppelingsverplichting waar het gaat om besluiten met financiële en politieke gevolgen.

De projectmanagers (Gert Jan Jongkind en Ton Westerhof) hebben een adviserende functie in het DB en zijn de intermediairs tussen het DB en de ambtelijke coördinatoren. Deze ambtelijke coördinatoren zijn het aanspreekpunt in hun eigen gemeentelijke organisatie. Zij vervullen een klankbordrol voor het DB, het projectbureau en de werkgroep communicatie, maar dragen ook bouwstenen aan. Het ambtelijk overleg wordt voorgezeten door een van de projectmanagers. WERV-projecten worden uitgevoerd door werkgroepen, waarbij gemeenten bij toerbeurt fungeren als trekker van projecten.

De beursvloer

Maandelijks is er een bestuurlijk overleg onder de noemer 'de beursvloer'. Daar worden zaken gedaan. Aan dit bestuurlijk overleg doen mee het DB, de ambtelijke werkgroep, de projectbureauleiding en een vertegenwoordiger namens de WERV-werkgroep communicatie. Indien relevant en gewenst nemen ook gedeputeerden van de beide provincies deel aan het bestuurlijke overleg. In dit verhaal mist u nog de rol van de burgemeesters, maar die is er wel degelijk. Zij zullen waar mogelijk de WERV-gedachte uitdragen en de belangen behartigen in Den Haag of elders.

Het logo verklaard

Belangrijke kenmerken van de WERV-regio zijn natuur en water. Deze kenmerken zijn vertaald in de kleuren van het logo, namelijk groen en blauw. De groene blokjes boven en onder de letters 'WERV' geven de participerende gemeenten aan en hoe ze ten opzichte van elkaar zijn gelegen. De omvang van elke gemeente is uit de grootte van de blokjes af te lezen. Gezamenlijk vormen ze een eenheid.